

EL DRET DE LA UE COM A EINA PER A LA DEFENSA DEL MEDI AMBIENT: VIES DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA

Àlex Peñalver i Cabré
Novembre 2023



Contingut

1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA AMBIENTAL A LA UE
2. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN EL PROCEDIMENT D'APROVACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE
3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE
4. ACCÉS AL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UE

1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA AMBIENTAL A LA UE

1.1 Fonaments generals de la participació pública

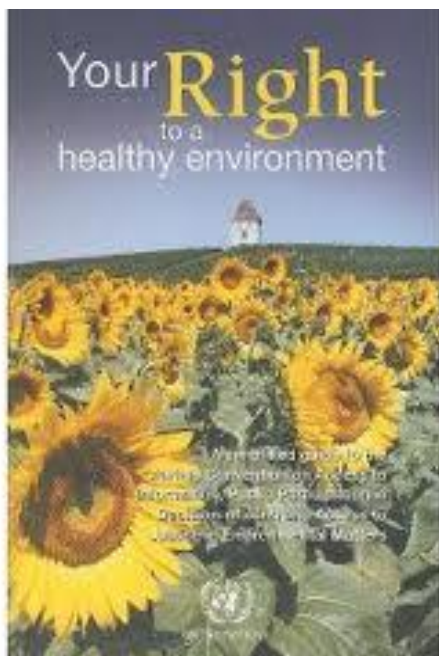
- **Dret a una bona administració** (art. 41 Carta de Drets Fonamentals de la UE).
 - Contingut bàsic: dret a una actuació administrativa imparcial, equitativa, objectiva, proporcionada, amb participació pública, transparent i motivada.
- **Transparència i proximitat** (art. 1 TUE): accés informació pública, govern obert i participació pública.
 - [Accés a la informació UE](#)
 - [Acces 1Nfo](#)



1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA AMBIENTAL A LA UE

1.2 Dret humà al medi ambient

- Internacional (art. 1 Conveni d'Aarhus).
- UE (art. 37 CDFUE).



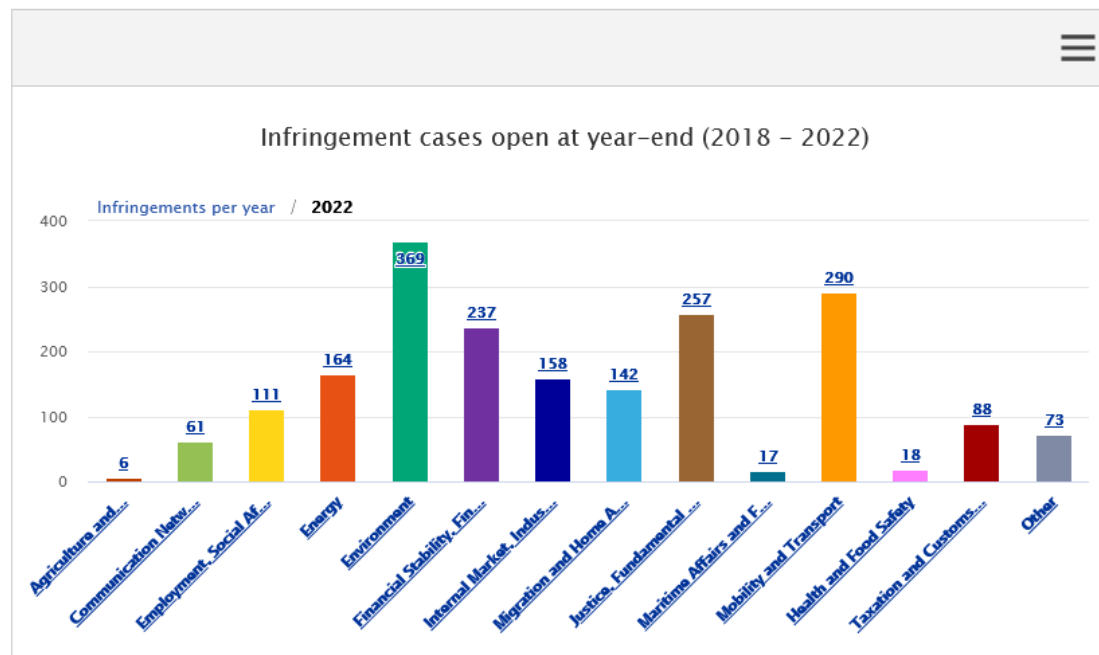
1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA AMBIENTAL A LA UE

1.3 Aplicació de la legislació ambiental

Aplicar la legislació de la UE.

2022 Annual Report on monitoring the application of EU law (15/7/2022)

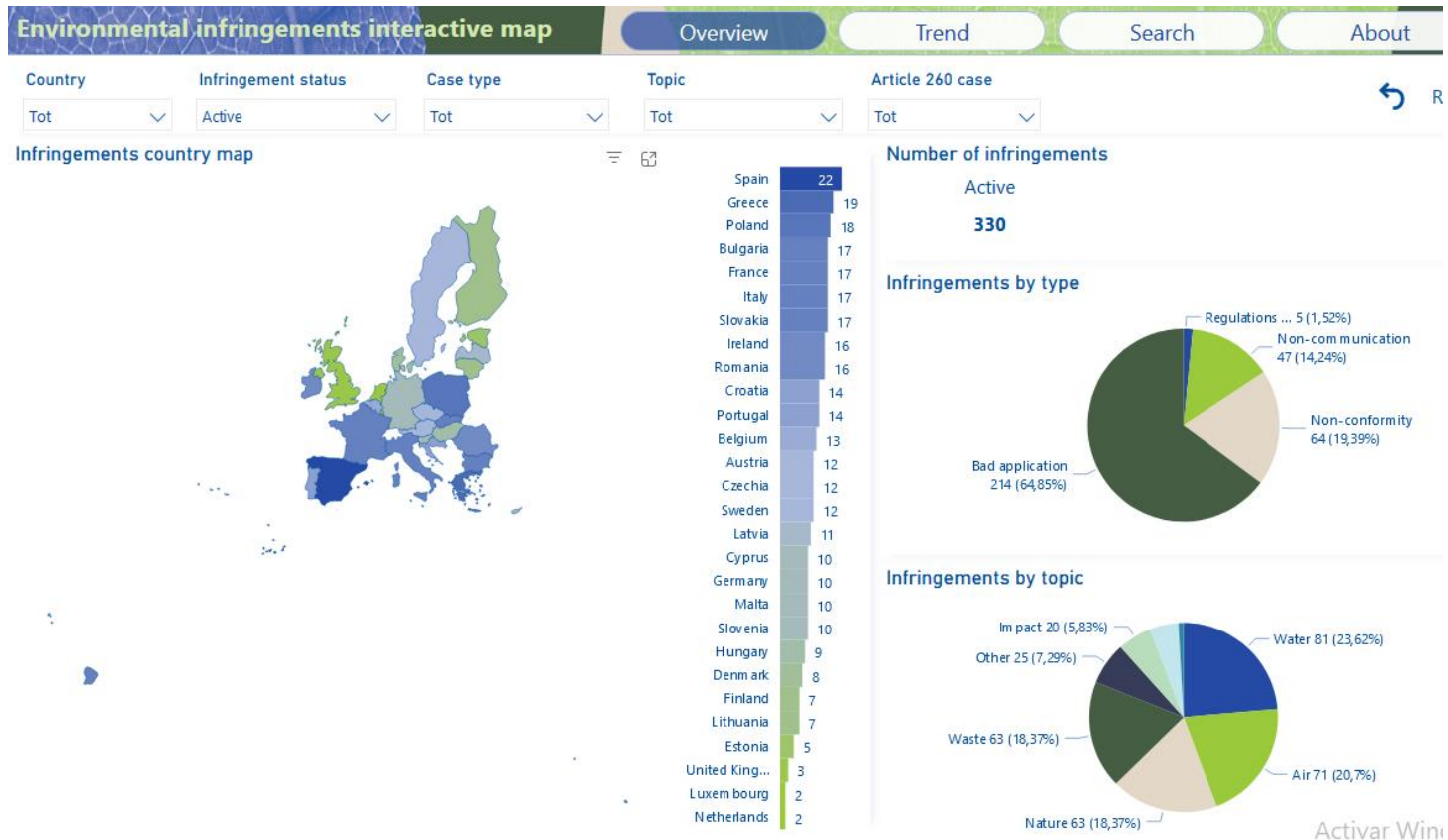
Infringement cases open at year-end (2018 - 2022)



1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA AMBIENTAL A LA UE

1.3 Aplicació de la legislació ambiental

Mapa interactivo de casos de infracción medioambiental en la UE



2. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN EL PROCEDIMENT D'APROVACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

2.1 La iniciativa ciutadana

- Art. 11.4 TUE, 24 TFUE I Reglament (UE) 211/2011 del Consell i el Parlament Europeu, de 6.2.2011.
- Reglament d'execució (UE) 1179/2011 de la Comissió, de 17.11.2011.
- ICE: informació bàsica i temes ambientals.
- Sobre competències UE.
- 1.000.000 signatures i 1/4 dels estats (mínim 7 estats).
- 1 any de termini.
- Presentació a la Comissió (i no al Parlament).

2. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN EL PROCEDIMENT D'APROVACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

1.2 UE

- Iniciativa ciutadana Europea (ICE) «Right2Water»
 - El dret a l'aigua i el sanejament com a dret humà
L'aigua no és un bé comercial, sinó un bé públic.
 - Primera ICE (20/12/2013): 1.659.543 signatures.
 - Objectiu principal: “presentar una proposta legislativa per a la implementació del dret humà a l'aigua i el sanejament reconegut per l'ONU i a promoure el subministrament d'aigua i el sanejament com a serveis públics essencials per a tots”.
 - Objectius específics:
 - «per obligació, les institucions comunitàries i els Estats membres vetllin per que tots els ciutadans puguin exercir el dret a l'aigua i el sanejament;
 - “el proveïment d'aigua i la gestió de recursos hídrics no es regeixin per “les normes del mercat interior” i que s'excloquin els serveis d'aigua de l'àmbit de la liberalització;
 - “la UE redobli esforços per aconseguir l'accés universal a l'aigua i el sanejament”.



2. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN EL PROCEDIMENT D'APROVACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

1.2 UE

- Comunicació de la Comissió de 19/03/2014 ([COM\(2014\) 177 final](#)) sobre la iniciativa ciutadana europea (ICE) «Right2Water»
 - No reconeixement exprès sinó implícit del dret humà a l'aigua amb relació altres drets humans.
 - Implementació del contingut del dret humà a l'aigua.
 - Accions ja adoptades.



2. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN EL PROCEDIMENT D'APROVACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

2.2 La consulta pública

- Comissió.
- Proposta legislativa.
- Actors interessats i públic (ciutadans, entitats públiques i privades, ONGs).
- Diferents nivells de participació (experts, actors interessats, ciutadania).
- Portal de consultes públiques: un bon nombre són ambientals.

3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

3.1 QUEIXA/DENÚNCIA A LA COMISSIÓ

- Comunicació de la Comissió “Derecho de la UE: mejores resultados gracias a una mejor aplicación” (2017/C 18/02)
- **Finalitat:** els estats membres compleixen el Dret de la UE i no reparacions individuals. Deficiències sistèmiques.
- **Denunciant:** qualsevol persona o organisme..
- **Gratuït.**
- **Procediment:** admissió, instrucció i resolució (1 any si bé normalment molt més).
- **Discrecionalitat de la Comissió.**
- Procediment d'infracció a la Comissió.
- Formulario de denuncia por infracción del Derecho de la UE.

3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

3.1 QUEIXA A LA COMISSIÓ

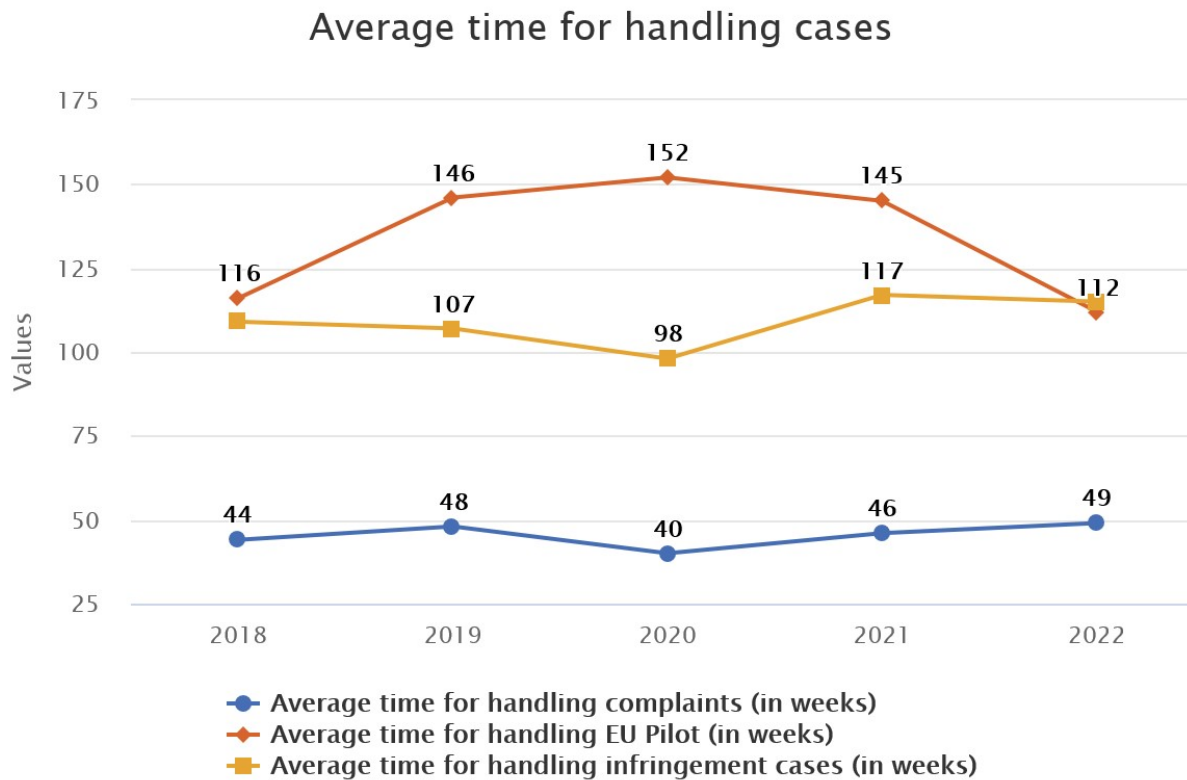
- Cercador de procediments d'infracció.
- Procediment d'infracció pel Delta del Llobregat
 - Carta d'emplaçament després de més de 8 anys (18/2/2021).
 - Varapalo de la UE a las administraciones por mantener desprotegido el delta del Llobregat (LA VANGUARDIA; 18 de febrero de 2021).



3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

3.1 QUEIXA A LA COMISSIÓ

➤ Llarga durada



3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

3.2 RECLAMACIONS AL DEFENSOR DEL POBLE

- Qualsevol ciutadà de la UE, residents, empreses i organitzacions amb domicili en un Estat membre.
- Investiga les reclamacions relatives a una mala gestió per part de les institucions i els organismes de la UE.
 - Conducta deslleial.
 - Discriminació.
 - Abús de poder.
 - Omissió d'informació o negativa a proporcionar-la
 - Retards innecessaris.
 - Procediments incorrectes.
- [Portal web de la Defensora del Poble de la UE.](#)

3. PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN L'APLICACIÓ DE NORMATIVA AMBIENTAL DE LA UE

3.3 LES PETICIONS AL PARLAMENT EUROPEU

- Art. 227 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i art. 44 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.
- Parlament Europeu (Comissió de Peticions).
- Qualsevol ciutadà de la UE, residents, empreses i organitzacions amb domicili en un Estat membre.
- Sobre temes de competència de la UE.
- Portal Peticions.
 - Petición n.º 0225/2023, presentada por Nuria Blázquez, de nacionalidad española, en nombre de Amigas de la Tierra España, Ecologistas en Acción, Greenpeace España, SEO BirdLife, WWF España, sobre la asignación de fondos EU Next Generation para ampliación de pistas de esquí en los Pirineos

4. ACCÉS AL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UE

- Dret a la tutela judicial efectiva (art. 47 CDFUE).
- Accés al TUE
 - Recurs d'incompliment.
 - Recurs d'anul·lació.
 - Recurs d'omissió.
 - Qüestió prejudicial prejudicial.
 - Responsabilitat no contractual.
- Reglament 1367/2006/CE (modificat pel Reglament UE 2021/1767, de 6 d'octubre)
 - Revisió administrativa de l'acte.
 - Àmbit personal.
 - Àmbit material.
 - Accés al TJUE.

Moltes gràcies!

